

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Att: Katarina Welin

Via e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se; linn.gloppestad@regeringskansliet.se

Stockholm
2021-10-21

Ert dnr
Fi2021/02366

Vårt dnr
2021/096

Remissvar angående betänkandet Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Bygglovsutredningen har fått i uppdrag att göra en systematisk översyn av regelverket för bl.a. bygglov. Syftet har varit att skapa ett enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk som samtidigt säkerställer angelägna allmänna och enskilda intressen och ett långsiktigt hållbart byggande av bl.a. bostäder.

Utredningen har bl.a. föreslagit när lovplikt respektive anmälningsplikt bör inträda för olika typer av åtgärder, föreslagit vilka förutsättningar som bör vara uppfyllda för att lov ska ges och lämnat förslag till ändringar och följdändringar i plan- och byggregelverket och i annan reglering som bedömts motiverade utifrån analyser och ställningstaganden.

Konsekvenser

Kapitlet med konsekvensutredning (kapitel 9) innehåller ett avsnitt om alternativa lösningar. Bland annat tas ett ”nollalternativ” upp, samt det valda alternativet beskrivs regleringstekniskt. NNR saknar dock en beskrivning av ett mer offensivt regleringsalternativ, ett alternativ som går längre än det föreslagna, och med en beskrivning av vilka konsekvenser ett sådant alternativ skulle föra med sig. Exempelvis skulle NNR i en sådan beskrivning gärna se ett alternativ med en mycket vidare storleksbegränsning vid nybyggnad av en komplementbyggnad. Ett offensivt regleringsalternativ skulle också i hög utsträckning kunna ge utrymme att beakta hållbarhetsrelaterade aspekter vid olika överväganden. Konsekvensutredningen behöver kompletteras i detta avseende.

När det gäller de förändrade reglerna för komplementbostadshus finner NNR att det i konsekvensutredningen behöver beskrivas närmare hur förslaget kommer att påverka möjligheterna att tillskapa fler bostäder på kort och lång sikt.

Utredningens förslag angående en utökad lovplikt i särskilt värdefulla områden innebär att det tidigt framgår för en byggherre att lov kommer att krävas vid byggnation, jämfört med dagens situation. En konsekvens av detta kan dock bli att fastighetsägare är mindre insatta i situationen när en fastighet utpekats som särskilt värdefull, och har därmed sämre förmåga och motivation att bevaka sina intressen. Att som i dagens läge aktualisera frågan om hur värdefull en fastighet är, när bygglovets sökes, ökar fastighetsägarens möjlighet att argumentera för sin sak. Risken att fler områden än tidigare beläggs med bygg- eller ombyggnadsförbud behöver adresseras tydligare och mer ingående i konsekvensutredningen.

Digitalisering

Utredningen tar i avsnitt 9.11.6 upp digitalisering och hur denna kan bidra till regelförbättringen. Det som nämns är huvudsakligen publicering på nätet istället för i Post- och Inrikes tidningar samt att terminologin inom bygglov blir mer enhetlig. NNR hade gärna sett ett bredare grepp om digitaliseringsfrågan där exempelvis för- och nackdelar med en beslutsdatabas hade analyserats. NNR menar att det skulle finnas många fördelar med att skapa förutsättningar för en nationell databas över samtliga bygglovsärenden i Sverige. En sådan databas skulle inledningsvis kunna innehålla mycket grundläggande omständigheter i varje ärende och vilket utfallet blev, för att senare utökas med mer data. En sådan databas skulle kunna utgöra beslutsunderlag för kommunala handläggare och dessutom ge företagen möjlighet att jämföra sitt beslut i ett bygglovsärende med andra liknande ärenden i andra delar av Sverige. Utredningen behöver kompletteras i det här avseendet.

Utvärdering

NNR kan inte finna något i utredningen om utvärdering av hur det som föreslås faller ut i praktiken. NNR menar att utvärderingsinstrumentet behöver göras obligatoriskt genom direkt inskrivning i regelverken. Utvärdering kan exempelvis krävas efter ett visst antal år, med de nya bygglovsreglerna i kraft, och det kan specificeras vilka parametrar som ska utvärderas samt målsättningar för förbättringar anges. Fördelar och nackdelar med utnyttjande av utvärderingsinstrumentet och dess utformning behöver utredas och redovisas i konsekvensutredningen. En omständighet som behöver utvärderas är hur regelverkets utformning bidrar till en enhetlig regeltillämpning. Bland andra NNR har undersökt hur enhetlig regeltillämpningen är i Sveriges kommuner med utgångspunkt i ett bygglovsärende-exempel (se www.kommungranskning.se). Denna metodik skulle kunna användas vid en utvärdering. Utredningen behöver kompletteras i detta avseende.

Slutsats

NNR finner att utredningen behöver kompletteras på några punkter för att utgöra ett fullgott underlag för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist